

Кафедра внутрішньої медицини №2
Силабус дисципліни за вибором «Актуальні питання нефрології»

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Медичний
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 221 Медицина, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Актуальні питання нефрології (ВБ1.86) https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-vnutrishnoyi-medytyny-2/
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Кафедра внутрішньої медицини №2; м. Львів вул. Ужгородська 1; kaf_internalmed_2@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Доц. Комариця О.Й.; komar_or@ukr.net
Рік навчання	Шостий
Семестр	XI-XII
Тип дисципліни (обов'язкова/ вибіркова)	Дисципліна за вибором (ВБ1.68)
Викладачі	Радченко Олена М., д.м.н., проф., Комариця О.Й., к.м.н., доц.; kaf_internalmed_2@meduniv.lviv.ua
Erasmus так/ні	Так
Особа, відповідальна за силабус	Проф.. Радченко О.М.; internalmedicine@ukr.net доц. Комариця О.Й.; komar_or@ukr.net
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин (лекції/ практичні/самостійна)	0/36/54
Мова навчання	Українська
Інформація про консультації	За потребою
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази, бюро... (у разі потреби)	Клінічна база КНП 1-ша міська клінічна лікарня ім. Князя Лева, 79019, м. Львів, вул. Ужгородська, 1; тел. 260-14-90
2. Коротка анотація до курсу	
<p>Курс за вибором „Актуальні питання нефрології” охоплює вивчення основних етіологічних та патогенетичних факторів виникнення хвороб видільної системи, закріплює основи клінічного обстеження хворого, основні симптоми та синдроми та методики їх оцінювання, методичні основи фізикального обстеження органів опорно-рухового апарату та семіологічну оцінку результатів обстеження, клініко-діагностичну інтерпретацію показників найважливіших лабораторно-інструментальних досліджень в нормі та при хворобах; дає базові знання з основних принципів лікування, планування стратегії та тактики профілактики і визначення прогнозу.</p>	
3. Мета і цілі курсу	
<p>Метою курсу є засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, сучасної лабораторної та інструментальної діагностики, моніторингу перебігу, лікування основних нефрологічних хвороб (згідно сучасних міжнародних та вітчизняних рекомендацій, профілактику ускладнень та реабілітація хворих з нефрологічною та урологічною патологією.</p> <p style="text-align: center;">Після закінчення цього курсу студент має:</p> <p>Засвоїти клінічні прояви нефрологічних та урологічних хвороб; визначити основні етапи перебігу, прогноз, засвоїти методи лікування та профілактики.</p> <p>Обстежити пацієнта з патологією видільної системи, інтерпретувати отримані дані лабораторно-інструментального обстеження, сформулювати та обґрунтувати попередній діагноз.</p> <p>Вибрати адекватні для кожного випадку методи додаткових лабораторно-інструментальних обстежень, проаналізувати та узагальнити отримані результати, знайти відхилення від норми у їх значеннях та використати їх для обґрунтування клінічного діагнозу.</p> <p>Відокремити симптоми хвороби пацієнта, що не характерні для певної нозології, проаналізувати ймовірну причину їх виникнення, сформулювати особливості перебігу хвороби пацієнта; порівняти і проаналізувати ознаки функціональної недостатності у пацієнтів.</p> <p>Скласти плани діагностики нефрологічних та урологічних хвороб, спланувати реабілітаційні заходи.</p> <p>Задokumentувати історію хвороби обстеженого пацієнта, створити власні короткі повідомлення про діагностичну значимість конкретних лабораторно-інструментальних методів дослідження для діагностики нефрологічних та урологічних хвороб, спланувати план лікування з врахуванням нормативних документів та новітніх даних, визначити етапи попередження розвитку вказаних хвороб.</p>	
1.3. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни	

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
9. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
10. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
12. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод в Україні.
14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предмету, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для здорового способу життя.

Фахові компетентності (ФК):

1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та їх оцінки.
3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці.
5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.
7. Здатність до діагностування невідкладних станів.
8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
12. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
13. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.
14. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Програмні результати навчання (ПРН):

1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.
3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.
4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання.
5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу, враховуючи вік пацієнта.
6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря- керівника в умовах закладу охорони здоров'я.
7. Призначати та аналізувати додаткові методи обстеження, пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань.
8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
9. Визначати характер та принципи лікування хворих із захворюваннями, враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, на підставі попереднього клінічного

- діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
 11. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
 12. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.
 13. Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
 14. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.
 15. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
 16. Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
 17. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
 18. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.
 19. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організовувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.
 20. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.
 21. Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

4. Пререквізити курсу

Зазначена інформація щодо дисциплін, базових знань та результатів навчання, необхідних студенту (зарахованих) для успішного навчання та опанування компетентностями з даної дисципліни.

Базові дисципліни: нормальна та патологічна анатомія, нормальна та патологічна фізіологія, гістологія, біохімічна та органічна хімія, пропедевтика внутрішньої медицини, догляд за хворими, урологія.

1. Анатомія та фізіологія нирок та сечовивідної системи; гістологічна будова нирки. Патоморфологічні зміни, характерні для захворювань нирок. Макро- і мікроскопічна будова нирок; особливості їх кровопостачання; патоморфологічні зміни в нирках.
2. Симптоми ураження нирок. Методи обстеження хворих з хворобами нирок (лабораторні та інструментальні). Фізикальні, інструментальні, лабораторні методи обстеження нирок.
3. Механізм дії основних препаратів, які використовуються для лікування нефрологічних хвороб: цитостатики; глюкокортикостероїди; нестероїдні протизапальні; біологічні агенти (тоцилізумаб (IL-6), голімумаб (фактор некрозу пухлин), ритуксимаб (β-клітинна терапія), інфліксимаб, адаліумаб, етанерцепт); антибіотики, уроантисептики, сечогінні засоби.
4. Принципи та методи замісної терапії. Показання до трансплантації нирки. Визначення прогнозу для пацієнтів з нефрологічною патологією. Профілактика ускладнень у таких пацієнтів. Фізіотерапія та санаторно-курортне лікування.

5. Програмні результати навчання. Список результатів навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
Зн-1	Знати анатомію, фізіологію нирок та сечовивідної системи	ПРН-1-5
Зн-2	Знати патоморфологію та патофізіологію основних змін нирок та сечовивідної системи	ПРН-1-5
Зн-3	Знати біохімію метаболічних процесів, механізми дії фармацевтичних препаратів	ПРН-4,8
Зн-4	Знати характеристики збудників хвороб нирок та сечовивідної системи	ПРН-1-4
Зн-5	Знати методики визначення інтегральних показників здоров'я; фактори середовища; профілактичних заходів; детермінант здоров'я, оцінки діяльності лікаря та якості обслуговування	ПРН-9-17

Ум-1	Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити фізикальне обстеження	ПРН-1
Ум-2	Оцінювати результати лабораторних та інструментальних досліджень	ПРН-2
Ум-3	Виконувати базові лікарські медичні маніпуляції	ПРН-7, 9
К-1	Виділяти провідні симптоми і синдроми. Встановлювати діагноз. Призначати обстеження. Здійснювати диференціальну діагностику.	ПРН-3-5,7,10
К-2	Визначати режим, харчування, планувати стратегію та тактику профілактики та проведення замісної терапії	ПРН-3-5
К-3	Визначати лікування, планувати його тривалість.	ПРН-6-8
К-4	Діагностувати невідкладні стани та визначати тактику надання екстреної медичної допомоги.	ПРН-7-9
К-5	Визначати показники здоров'я; фактори середовища; профілактичні заходи; детермінанти здоров'я, ефективність діяльності лікаря та якість медичного обслуговування	ПРН-9-17
АВ-1	Організовувати роботу медичного персоналу, формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; взаємодіяти з колегами, організаціями та установами	ПРН-17-21
АВ-2	Керуватися правами, свободами та обов'язками, підвищувати свій рівень. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології	ПРН-17-21
АВ-3	Формувати цілі та структуру особистої діяльності. Дотримуватися здорового способу життя та самоконтролю.	ПРН-17-21

6. Формат і обсяг курсу

Формат курсу	Очний	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
Лекції	0	
Практичні	36	3-4
Семінари	0	
Самостійні	54	

7. Тематика та зміст курсу

Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладачі
П-1	Симптоми та синдроми в нефрології. Хронічна хвороба нирок	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 1–20	Згідно розкладу занять 6 год
П-2	Замісна терапія. Медикаментозний супровід гемодіалізу	««	««	Згідно розкладу занять 6 год
П-3	Ведення пацієнта після замісної терапії. Імуно-супресивна терапія в нефрології.	««	««	Згідно розкладу занять 6 год
П-4	Диференційний діагноз нефрологічних хвороб.	««	««	Згідно розкладу занять 6 год
П-5	Особливості перебігу різних форм гломерулонефритів	««	««	Згідно розкладу занят 6 год
П-6	Сучасні дослідження в нефрології. Залік.	««	««	Згідно розкладу занят 6 год

Самостійна робота

СРС-1	Діагностичні критерії ураження нирок. Основні принципи лікування.	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 2, 3, 11	Згідно розкладу занять 9год
СРС-2	Основні групи препаратів для лікування уражень нирок. Механізм дії, показання і протипоказання.	««	««	Згідно розкладу занять, 9 год

СРС-3	Основні прилади та устаткування для замісної терапії	--	--	Згідно розкладу занят 9 год
СРС-4	Медикаментозний супровід замісної терапії	--	--	Згідно розкладу занять, 9 год
СРС-5	Трансплантація нирок та медикаментозний супровід	--	--	Згідно розкладу занять, 9 год
СРС-6	Сучасні дослідження в нефрології.	--	--	Згідно розкладу занять 9 год

5. Індивідуальні завдання. Доповідь реферату практичному занятті. Доповідь на клінічних конференціях баз кафедр. Доповідь історії хвороби на практичному занятті. Написання тез, статей. Оволодіння практичними навичкам. Огляд наукової літератури за темами.

Система організації навчання

Необхідно представити систему організації занять, використання інтерактивних методів, навчальні технології, що використовуються для передачі та засвоєння знань, умінь і навичок.

Система організації занять складається з блоків: програмно-інформаційний, навчально-методичний, контрольний, навчально-дослідницький, допоміжний.

Програмно-інформаційний блок представлений на офіційному сайті університету.

Навчально-методичний блок включає методичні матеріали для студентів та викладачів, що оновлюються щонайменше раз на рік у друкованій та електронній формі (Misa). Використовуються також муляж тулуба людини з програмним забезпеченням. Навчально-практичні матеріали включають також DVD-фільми з фізикального обстеження хворого, атласи з патології нирок та інструментальних методів обстеження в нефрології.

Контрольний блок містить матеріали для проведення поточного контролю діяльності студентів (запитання, тестові завдання) (Misa), бази тестів «Крок-2».

Навчально-дослідницький блок містить тематику творчих завдань, рефератів, навчально-дослідних завдань, курсових кваліфікаційних робіт тощо. На кафедрі зберігаються мультимедійні матеріали студентських науково-практичних конференцій, які можуть бути прикладами та/або ілюстративним матеріалом для навчання, а студенти мають змогу безпосередньо приймати участь в сонографії нирок.

Допоміжний блок наповнюється, відео-, аудіо-, мультимедійними матеріалами та електронними посібниками, матеріали яких можна опрацьовувати на зручних портативних пристроях (телефон, смартфон, нетбук, букрідер тощо). Для забезпечення самостійної роботи студентів їм пропонуються посилання на електронні ресурси, які можуть бути використанні.

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Проведиться на підставі тестової оцінки вихідного рівня знань, перевірки домашньої письмової самопідготовки до заняття, практичної роботи за занятті відповідно темі, плану та програмі (обстеження пацієнта, написання протоколу обстеження, вирішення ситуаційних задач, тести 2 рівня). Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Остаточна оцінка за поточну навчальну діяльність виставляється за 4-бальною національною шкалою.

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання Критерії зарахування
Зн-1-5, Ум-1-5, К-1-5, АВ-1-5	П-1-5, СРС-1-5	<p><i>Поле визначає методи та технології оцінювання знань студентів, а саме — перелік видів робіт, що зобов'язаний виконати студент на занятті та критерії їх оцінювання. Наприклад: тестовий контроль, звіт про виконану лабораторну роботу, демонстрація практичної навички, тощо. Кожен Метод оцінювання має бути описаний окремо.</i></p> <p>«Відмінно» («5») – Студент правильно відповів на 90-100% тестів формату А. Правильно, чітко, повно і логічно відповідає на стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно демонструє виконання практичних навичок. Вільно вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал. Без помилок проводить фізикальне обстеження пацієнта, має необхідні комунікативні навички, використовує принципи медичної деонтології.</p> <p>«Добре» («4») – Студент правильно відповів на 70-89 % тестів формату А. Правильно і по суті відповідає на питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи. Демонструє виконання практичних навичок, правильно або з незначними помилками виконав усі завдання. Правильно вирішує легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навичками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум. Без фатальних помилок проводить фізикальне обстеження пацієнта, має необхідні комунікативні навички, використовує принципи медичної деонтології.</p> <p>«Задовільно» («3») – Студент правильно відповів на 60-69 % тестів формату А. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи, із суттєвими помилками виконав домашню самопідготовку. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь.</p>

		<p>Під час відповіді і демонстрації виконання практичних навичок робить суттєві помилки, із суттєвими помилками виконав завдання. Студент вирішує лише легкі ситуаційні задачі, володіє лише мінімумом необхідних практичних навичок. З помилками, які не загрожують життю пацієнта, проводить обстеження пацієнта, має мінімум комунікативних навичок, використовує принципи медичної деонтології.</p> <p>«Незадовільно» («2») – Студент правильно відповів менше ніж на 60% тестів формату А. Не виконав домашньої самопідготовки. Не знає матеріалу поточної теми. Не може самостійно побудувати логічну відповідь на додаткові питання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації виконання практичних навичок робить значні грубі помилки. Проводить обстеження пацієнта з фатальними для пацієнта наслідками, має недостатні комунікативні чи вербальні навички, недостатньо використовує принципи медичної деонтології.</p>
--	--	---

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру 100 % за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	Традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Залік	Зараховані усі теми. Оцінки з 4-бальної шкали конвертуються у бали за 200-бальною шкалою відповідно до «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів»	Максимальна кількість балів - 200. Мінімальна кількість балів - 120

9. Політика курсу

У викладанні та вивченні курсу усі викладачі та студенти дотримуються політики академічної доброчесності, нетерпимості до порушень медичної та загальнолюдської деонтології та етики. Обстеження пацієнтів на клінічних базах кафедри відповідає засадам Гельсінської Декларації Всесвітньої Медичної Асоціації щодо етичних принципів проведення наукових медичних досліджень за участю людини (1964, 2004, 2013) та Наказам МОЗ України №690 (2009), №944 (2009) та №616 (2012).

10. Література

Основна:

1. eMPendium – електронний компендіум «Внутрішні хвороби» у відкритому доступі [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.library.gov.ua/holovna/35-novyny-ta-podii/130-empendium-elektronnij-kompendium-vnutrishni-khvorobi-u-vidkritomu-dostupi-ukrajinskoyu-movoyu>.
2. Davidson's Principles and Practice of Medicine 23rd Edition. Editors: Stuart Ralston, Ian Penman, Mark Strachan Richard Hobson. Elsevier. - 2018. – 1440 p.
3. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи нормативні показники, трактування змін /ред.. Мостовий Ю.М. Вінниця, 29 вид. 2023, 800 с.
4. РЕЄСТР медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги, уніфіковані протоколи <https://www.dec.gov.ua/mtd/home/>
Швед М.І. Основи внутрішньої медицини. Посібник для студентів IV-V курсів медичного факультету / М.І. Швед, Н.В. Пасечко. – К: Укрмедкнига, 2019. – 828 с.

Додаткова:

1. Радченко О., Королюк О. Діуретики: стандарти та перспективи. Львів, 2016. 115с.
2. Радченко ОМ. Побічні ефекти діуретичної терапії та шляхи їх подолання. Рац.фармакотерапія.2016.16.С.5.
3. Фатула М.І., Рішко О.А. Внутрішня медицина. Навчальний посібник. Розділ IV — нефрологія. — Ужгород: 2017. — 60с.

Додаткова інформація

Вся інша інформація, важлива для студента, яка не включена до стандартного опису, наприклад, контактні дані відповідального за освітній процес на кафедрі, інформацію про науковий гурток кафедри, інформацію про маршрути заняття, інформація про необхідність оснастити себе власним забезпеченням з охорони праці; інформація про місце проведення занять; посилання на сторінки веб-сайту / кафедри, тощо

Сайт: <https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-vnutrishnoyi-medytsyny-2/>

Пошта: kaf_internalmed_2@meduniv.lviv.ua

Телефон кафедри - 0322601490

Науковий гурток: проф. Дзись Є.І. yevhendzis@gmail.com

Укладач силабуса - Радченко О.М., д.мед.н., проф.